

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านสระบาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2	
ผู้วิจัย	นายเผด็จรัตน์ สุวรรณพัฒน์	ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.อดุลยศักดิ์ สุนทรโรจน์	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์	กรรมการ
	อาจารย์บรรจง ฉายศรีวรรณ	กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2549

บทคัดย่อ

หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษา ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุด ของตนเอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาครู โรงเรียนบ้านสระบาก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ สำเร็จตามกระบวนการและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับได้ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย 8 ขั้นตอน คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดโครงสร้าง หลักสูตร การจัดทำสาระของหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลและเอกสารหลักฐานการศึกษา การกำหนดวิธีการ ส่งเสริมสนับสนุน และการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) 3 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน ได้แก่ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และครูชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 9 คน ได้แก่ ผู้นิเทศ จำนวน 4 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ขาดความรู้ความเข้าใจและไม่สามารถดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตามกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 8 ขั้นตอน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมาจากประสิทธิภาพ จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมปฏิบัติการ การศึกษาคูงานและการนิเทศภายใน ผลการดำเนินการ พบว่า โดยรวมกลยุทธ์และกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยครูในกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คนมีความรู้ความเข้าใจตามกรอบแนวคิดการวิจัยอยู่ในระดับมาก และสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ขั้นตอน คือ การกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดโครงสร้างหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การกำหนดวิธีการส่งเสริมสนับสนุน และการเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนอีก 2 ขั้นตอนมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดทำสาระของหลักสูตร และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลและเอกสาร หลักฐานการศึกษา โดยจุดอ่อนที่พบ คือ ยังไม่สามารถดำเนินการจัดทำแบบฟอร์มและพิมพ์เป็น เล่มได้ จึงพัฒนาครูในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน พบว่า ได้ปรับปรุงการใช้ภาษา ในการเขียน การจัดทำแบบฟอร์มและพิมพ์เป็นเล่ม แล้วเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษาตาม ขั้นตอนโดยใช้ชื่อว่าหลักสูตรโรงเรียนบ้านสระบาก พุทธศักราช 2546 (ฉบับปรับปรุง 2548) โดยหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพเหมาะสมเป็นที่ยอมรับได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และ เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนปรากฏว่าทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเพื่อเป็นการ ตรวจสอบประสิทธิภาพของกลยุทธ์และกิจกรรม ในการพัฒนาจึงนำวิธีการไปดำเนินการวงรอบ ที่ 3 ที่โรงเรียนบ้านหนองฮี ผลการดำเนินการพบว่าครูจำนวน 6 คนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตามขั้นตอน โดยหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมเป็นที่ยอมรับได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$)

โดยสรุป การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครั้งนี้บรรลุเป้าหมายได้ น่าพอใจ เนื่องจากการนำกลยุทธ์ที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน ดังนั้น การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ดำเนินการควรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์และกิจกรรม โดยเลือกใช้และปฏิบัติอย่างเหมาะสมทุกขั้นตอน ทำให้การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานบรรลุเป้าหมายตาม ต้องการ

TITLE Developing Teachers Concerning Making Educational Institution
Curricula at Ban Sa Bak School under the Office of Maha Sarakham
Educational Service Area Zone II

AUTHOR Mr. Phadoemrat Suwannaphat DEGREE M.Ed. (Educational
Administration)

ADVISORS Dr. Adulyasak Soonthornrojana Chairman
Dr. Manit Anyapho Committee
Mr. Banjong Chaisriwan Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2006

ABSTRACT

Educational institution curricula are plans or guidelines or determinations of provisions of education to develop learners to have knowledge and ability by promoting individual learners to develop toward their own topmost potentials. The purpose of this research was to develop teachers at Ban Sa Bak School under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone II to have knowledge and understanding and to be able to make educational institution curricula successfully based on the process and to have acceptable quality according to the research conceptual framework in these 8 stages : determinations of visions, missions, targets, and desirable characteristics; organization of curricular structure; making curricular essences; learning design; activity design for developing learners; determinations of methods of educational measurement and evaluation and evidence documents; determinations of methods of promotion and support; and compilation into educational institution curricula. The study was conducted by using the action research research methodology in 3 cycles. Each cycle comprised planning, action, observation, and reflection. A group 10 research participants consisted of the researcher himself and a focus group of 9 teachers comprising 3 Prathomsueksa (grades 1-3 teachers, 3 Prathomsueksa 4-6 teachers, and 3 Matthayomseksa 1-3 (grades 7-9)

teachers; and an additional group of 9 informants comprising 4 supervisors and 5 basic educational institution committee members. The instruments used for gathering data were a structured-interview form, an observation form, and an evaluation form. The data were analyzed by means of a descriptive analysis and the results of descriptive data analysis were presented.

The results of the study were as follows. Before developing teachers concerning making educational institution curricula, the focus group lacked knowledge and understanding and could not operate making educational institution curricula according to the process of making educational institution curricula of the Department of Curriculum and Instruction, Ministry of Education in 8 stages. This caused the organization of learning activities in the past to lack efficiency. The development was operated in Cycle 1 by using the strategies of workshop training, study tours, and internal supervision. The operational outcomes were as follows. The overall strategies and activities were appropriate at a high level in 6 stages: determinations of visions, missions, targets, and desirable characteristics; organization of curricular structure; learning design; activity design for developing learners; determinations of methods of promotion curricula. However, the other 2 stages with quality at a medium level included making curricular esseces, and determinations of methods of educational measurement and evaluation and evaluation and evidence documents. The problem found was that the forms of curricula could not yet be designed and the could not be printed in a book form. Thus the teachers were developed in Cycl 2 by using the strategy of internal supervision. It was found that these teachers could improve their use of written language, making forms and printing in a book form, and compilation into educational institution curricula according to the stages. The educational institution curricula had appropriate and acceptable quality at as high level ($\bar{X} = 4.50$).

In conclusion, developing teachers concerning the construction of educational institution curricula in this study satisfactorily achieved its goals because of the implementation of appropriate strategies in work operation. Therefore, in developing teachers concerning curriculum construction or whatever involved, the operator should

consider and give the importance to the strategies and activities by selecting them and performing them appropriately at every stage. This would cause personnel development in the agency to achieve targets as needed.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY